

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1537

14.04.2017

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Вовка В. І., оголошений на засіданні Верховної Ради України 14 квітня 2017 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 6 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 207/01-366

"13" квітня 2017 р.

Прем'єр-міністру України
ГРОЙСМАНУ В.Б.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо зриву співпраці із закордонними українцями відповідно до законодавства України та саботажу імплементації Закону України «Про закордонних українців»

Шановний Володимире Борисовичу!

1. Як народний депутат України я звертався з депутатським запитом до Кабінету Міністрів України щодо невиконання Кабінетом Міністрів України положень Закону України "Про закордонних українців" в частині передбаченого законодавством утворення та діяльності центрального органу виконавчої влади з питань співпраці із закордонними українцями для реалізації державної політики у відповідній сфері. Зазначений запит був оголошений на засіданні Верховної Ради України 13 травня 2016 р.

Адже згідно Розділу II. Прикінцеві положення Закону України № 4381-VI від 09.02.2012 «Про внесення змін до Закону України "Про правовий статус закордонних українців"» (стара назва Закону України) Кабінет Міністрів України мав «привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом» та «забезпечити прийняття нормативно-правових актів, що впливають із цього Закону», що й досі **не виконано Кабінетом Міністрів України в повному обсязі**.

У листі Міністерства юстиції України від 10 червня 2016 р. № 20510/5869-0-4-16/7, який надійшов мені як відповідь на мій депутатський запит, зазначалося, що «положення статей 1-2 та 10-2 Закону України "Про закордонних українців" ... можуть бути реалізовані Кабінетом Міністрів України ... діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади, тобто або шляхом утворення окремого центрального органу виконавчої влади, або через покладення функцій щодо реалізації політики у відповідній сфері на існуючі центральні органи виконавчої влади».

З огляду на зазначене правове роз'яснення Мін'юсту я повторно звернувся з депутатським зверненням № 207/03-293 від 9 грудня 2016 р. до Вас як Прем'єр-міністра України щодо необхідності виконання і повної імплементації Кабінетом Міністрів України положень Закону України "Про закордонних українців" з пропозицією *компромісного варіанту* розв'язання цього питання.

У цьому депутатському зверненні було зазначено, що з огляду на нинішні бюджетні обмеження, прийнятним компромісним варіантом розв'язання цього питання на даному етапі могло б стати рішення Кабінету Міністрів України покласти функцію «центрального органу виконавчої влади з питань співпраці із закордонними українцями» з усіма визначеними Законом України повноваженнями на існуючий центральний орган виконавчої влади з внесенням відповідних змін в Положення про нього та забезпеченням належної організаційно-структурної підтримки та фінансування, а також введення посади профільного заступника керівника у центральному органі виконавчої влади, на який буде покладено таку функцію.

Міністерство юстиції України, розглянувши моє депутатське звернення разом з Міністерством закордонних справ України, Міністерством фінансів України та Міністерством культури України підтримало запропонований варіант імплементації Кабінетом Міністрів України Закону України "Про закордонних українців".

Так, у відповіді Мін'юсту № 46588/13687-0-4-16/7.1 від 27 грудня 2016 р. зазначено, що «на сьогодні, Міністерство закордонних справ України є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує діяльність Національної комісії з питань закордонних українців, виконання відповідної бюджетної програми, і як державний замовник-координатор Державної програми співпраці із закордонними українцями, координував виконання зазначеної Програми, а також розробив проект Концепції Державної цільової програми співпраці із закордонними українцями на 2017-2020 роки».

Також у відповіді Мін'юсту зазначено, що з огляду на необхідність створення інституції, в цілому відповідальної за реалізацію державної політики у сфері співпраці із закордонними українцями, Міністерство закордонних справ України, а також Міністерство культури України підтримують пропозицію щодо покладення повноважень центрального органу виконавчої влади з питань співпраці із закордонними українцями, про який йдеться у Законі України "Про закордонних українців", на Міністерство закордонних справ України.

У зв'язку з цим, Міністерство юстиції України поінформувало Кабінет Міністрів України про необхідність здійснення організаційних заходів щодо підготовки відповідного проекту рішення Уряду».

Позиція Мін'юсту з резолюцією заступника Державного секретаря Кабінету Міністрів України Федорчука В.Я. розглянути та внести пропозиції була направлена до МЗС України.

Аналогічне доручення МЗС України розглянути та внести пропозиції було дане Першим віце-прем'єр-міністром України Кубівом С.І. до листа Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 17.01.2017 р. № 01.03-15 (10482) на

підставі мого звернення до Голови Верховної Ради України щодо сприяння належній імплементації Закону України “Про закордонних українців”.

13 березня 2017 р. мені надійшов лист МЗС України № 203/13-800-290 від 6 березня 2017 р., в якому зокрема зазначено, що «МЗС України було підготовлено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Положення про Міністерство закордонних справ України” (проект додається) з метою розв’язання питання виконання МЗС України повноважень, передбачених для ЦОВВ з питань співпраці із закордонними українцями».

Аналіз запропонованого МЗС України проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Положення про Міністерство закордонних справ України” (далі – проект Постанови) виявив вкрай неповну та неналежну імплементацію Закону України “Про закордонних українців” в положеннях проекту Постанови. Так, проектом Постанови передбачено лише 6 пунктів повноважень, що стосуються питань співпраці із закордонними українцями, тоді як згідно ст.10-2 Закону України “Про закордонних українців” перелік повноважень зазначеного центрального органу виконавчої влади містить 11 пунктів.

Також у листі МЗС України несподівано було зазначено, що «МЗС України було розроблено проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про закордонних українців”».

Пропозиція МЗС України внести проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про закордонних українців”, а до внесення змін обмежитися виконанням лише “зручних” для себе положень Закону України, викликає велике здивування та обурення. МЗС України як і інші центральні органи виконавчої влади мають **беззаперечно виконувати положення чинного законодавства**, у т. ч. Закону України “Про закордонних українців”, а не замість їх неухильного виконання намагатися волюнтаристськи обмежити їх імплементацію окремими пунктами та “підлаштовувати” чинні Закони України під своє альтернативне бачення. Крім того, згідно ст. 93 Конституції України право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України належить Президентові України, народним депутатам України та Кабінету Міністрів України, а не окремим міністерствам та відомствам.

У зв’язку з такою неправовою та некваліфікованою позицією МЗС України 17 березня 2017 р. я повторно звернувся до цього органу з депутатським зверненням № 207/03-341 щодо доопрацювання проекту Постанови з метою забезпечення **належної і повної реалізації положень Закону України “Про закордонних українців”** шляхом покладення усіх повноважень центрального органу виконавчої влади з питань співпраці із закордонними українцями, передбачених цим Законом України, на МЗС України.

Водночас, я також звернувся з аналогічним депутатським зверненням № 207/03-342 та пропозицією щодо доопрацювання зазначеного проекту Постанови до Віце-прем’єр-міністра із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Климпуш-Цинцадзе І.О.

Однак, як відповідь на зазначені депутатські звернення я отримав лише лист МЗС України від 03.04.2017 р. № 203/12-169-452, в якому міністерство здійснює саботаж імплементації Закону України “Про закордонних українців” та зайняло деструктивну та неправову позицію в цьому питанні, в т. ч. спрямовану на ревізію законодавства України, що не відноситься до повноважень цього центрального органу виконавчої влади.

Таким чином, на етапі підготовки доопрацьованого проекту Постанови виник незаконний спротив та саботаж як на рівні Секретаріату Віце-прем'єр-міністра Климпуш-Цинцадзе І.О., який не забезпечив належної підготовки відповідного проекту Постанови, так і МЗС України, яке також не забезпечило реалізацію погодженого з Мін'юстом компромісного варіанту імплементації Закону України “Про закордонних українців”.

Таким чином, підготовка проекту Постанови Кабінету Міністрів України, яка мала покласти функції центрального органу виконавчої влади з питань співпраці із закордонними українцями, передбаченого Законом України “Про закордонних українців”, на Міністерство закордонних справ України з усіма визначеними цим Законом України повноваженнями такого центрального органу виконавчої влади явно саботується і фактично зірвана чиновниками МЗС України та Секретаріату Віце-прем'єр-міністра Климпуш-Цинцадзе І.О.

2. Звертаю Вашу увагу, що відповідно до ст. 12 Конституції Україна дбає про задоволення національно-культурних і мовних потреб українців, які проживають за межами держави.

Тож зазначенні діяння та позиція МЗС України та недбалість Секретаріату Віце-прем'єр-міністра Климпуш-Цинцадзе І.О. є нічим іншим як саботажем виконання положень Конституції України та Закону України “Про закордонних українців” з метою уникнути обов'язків та відповідальності щодо забезпечення співпраці із закордонними українцями згідно чинного законодавства, а також зриває створення сучасної державної системи співпраці з ними.

3. Крім того, звертаю Вашу увагу, що Законом України “Про закордонних українців” передбачено, що Кабінет Міністрів України затверджує державну цільову програму співпраці із закордонними українцями (ст. 10-1 Закону України).

Попередня державна програма співпраці із закордонними українцями, затверджена на виконання цієї норми Закону України ще Урядом М.Я. Азарова у 2012 році, діяла лише до кінця 2015 року. На даний час нову державну цільову програму Кабінетом Міністрів України і досі не затверджено всупереч вимогам Закону України.

Так, Мінфіном та Мінекономрозвитку України тривалий час не підтримується та, відповідно, блокується затвердження відповідного проекту розпорядження Кабінету Міністрів України, спрямованого на виконання вимог Закону України “Про закордонних українців”.

Зокрема, у листах Мінфіна № 31-07030-03-5/765 від 11.01.2017 р. та Мінекономрозвитку України № 3642-03/39316-03 від 07.12.2016 р. міститься

протизаконна позиція, яка полягає у тому, що “заходи щодо зміцнення зв'язків закордонних українців з Україною мають здійснюватися... без розробки окремої державної цільової програми” та “пропонуємо питання співпраці із закордонними українцями виконувати в рамках виконання функціональних повноважень органів виконавчої влади...”. Така позиція є грубим порушенням Закону України “Про закордонних українців” і протиправним закликом не виконувати цей Закон.

Таким чином можна зробити наступні висновки.

У результаті зриву співпраці із закордонними українцями відповідно до законодавства України та саботажу імплементації Закону України «Про закордонних українців» співпраця Української держави із закордонними українцями фактично не здійснюється.

Деструктивна і неправова позиція МЗС України та недбалість Секретаріату Віце-прем'єр-міністра Климпуш-Цинцадзе І.О. щодо належної імплементації Закону України “Про закордонних українців” підривають політичні позиції України у співпраці із закордонними українцями та призводять до невикористання величезного потенціалу української діаспори, зокрема в умовах інформаційної війни, яку Росія веде проти України в інформаційному полі зарубіжних країн.

Кабінет Міністрів України, міністерства та відомства, зокрема МЗС України та Міністерство інформаційної політики України, замість створення на базі чинного законодавства України сучасної державної системи всебічної співпраці із багатомільйонною спільнотою закордонних українців на кшталт такої, яка діє в таких країнах як Ізраїль, Польща та ін. з потужними діаспорами у світі, займаються створенням ілюзії співпраці із закордонними українцями, зокрема підписуючи фіктивні та неправові меморандуми про співпрацю з мало представницькою, архаїчною організацією Світовий Конгрес Українців.

Враховуючи вищевикладене та керуючись ст. 15 та ст. 17 Закону України «Про статус народного депутата України», вимагаю **припинити порушення законності** в частині невиконання положень Закону України “Про закордонних українців” і саботажу Кабінетом Міністрів України та МЗС України співпраці із закордонними українцями на базі норм зазначеного Закону України та **утворити «центральный орган виконавчої влади з питань співпраці із закордонними українцями» з усіма визначеними Законом України “Про закордонних українців” повноваженнями або покласти його функції на один з існуючих центральних органів виконавчої влади, наприклад МЗС України, а також забезпечити розроблення, затвердження та виконання відповідної державної програми співпраці з закордонними українцями на найближчі роки.**

Також пропоную роз'яснити Міністру закордонних справ України Клімкіну П.А. та Віце-прем'єр-міністру із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Климпуш-Цинцадзе І.О. про необхідність неухильного дотримання і виконання законодавства України та про необхідність забезпечення

всебічної співпраці з закордонними українцями шляхом належного виконання положень Закону України "Про закордонних українців".

Звертаю Вашу увагу, що відповідно до ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України» відповідь на депутатський запит «надається в обов'язковому порядку і безпосередньо тим органом державної влади..., до якого було направлено запит, за підписом його керівника».

З повагою

**заступник голови Комітету
у закордонних справах,
народний депутат України**

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Вовк В.І.', with a long, sweeping underline.

Вовк В.І.
(посв. 207)